

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica secu[n]da in q[ua]dragesima Questio. xxv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Tractatus

III

seqnter q̄si p accidēs rōne colligatiōis q̄ velim ieiunare. Dico tertio qd̄libet nibi lomin⁹ debet gaudere de tali vel cōsili p̄cepto: q̄ est valde rōnabile vt. s. tpe veris peniteam⁹. Isto em⁹ tpe peccauit Adam. cū etiā mundus sit fact⁹ fm rabbi Moy sen. s. in martio. qz dr. Gen. i. Bermier ter ra herba virentē. Un⁹ Exo. xii. marti⁹ dr. p̄mus mensis. z oēs astrolo gi suas calcu latiōes incipiūt ab aries sig. qd̄ cīca me⁹ diū martij ingredit sol. Rabbi aut̄ Heli⁹ ezer tener q̄ in septēbris. qz dr. z faciēt se men. De⁹ em⁹ facit opa pfecta. Sed ecclia tener p̄mā opinionē vt dr. et ē rōnabilior. qz nō inconvenit deū aliqd̄ fecisse in sui p̄ncipio ipffectū qd̄ postmodū ipē perfecerit. Et tenet aliq̄ q̄ sit fact⁹. viij. kal. ap̄lis. i. xxv. martij in eq̄noctio. q̄ diuinit̄ de⁹ luce a tenebris. Sed forte mel⁹ dicūt alij: q̄ viij. kal. ap̄lis. i. die. xx. martij. Circa idez etiā tps ch̄is. p nob̄ est būanat⁹ z passus. Et etiā in eodē climate i q̄ Adā peccauit vt rōnabilr apper. qz illō q̄rtū clima in q̄ est bieilm; fm Alb. de natura loco: ē tēq̄ parissimum: et seqnter in eo ē padisus ter rest̄. Quid ḡ ē rōnabil⁹ q̄ vt eodē tpe penitreas. Et. pl. dieb̄ fm institutiōes Ḡe. vt cōformes te capit. Vel. xxxvij. fm in stiutionē bri Petri: vt tgis roti⁹ anni de cīma solvas. Sed h̄. Nā in pmo die quā dragēsime ecclia pponit eptam Joel. ca. ii in q̄ hortamur ad ieiuniū cū fletu. ḡ n̄ est alacriter suscipiēdū. Sol. In hoc ieiunio si 2sideref sola rō pcepti z fructus ieiuniū nulla ē cā tristicie: sed alacriter est explen dū. Sed si 2sideref in ordine ad pctā q̄ per illō mortificam⁹ z dolem⁹: debet ēē cum fletu. Un⁹ siq̄s esset carēs oīno pctō. Cēiu nare deberet sine dolore ratiōis: nisi forte dolorer ppc̄tis alienis. Queri etiā pōt vt p̄ fuerit quemēs ch̄im tentari. vide. iij. q. xlj. ar. j. Et vt̄z diabolus tētās sugar⁹ ab hoie de cetero p̄sumat illū tētare. vide. j. di. vij. q. j. ar. v. j. q. xluij. ar. v.

Feria secunda queritur
Vt̄z cum solo originali decederet copa/ rebunt in iudicio. iij. di. xlviij. ar. iij.
Vt̄z filio magis cōueniat iudicare q̄ pa/ ci. iij. q. xlj. ar. j.

Feria tertia querit

Vt̄z ch̄is fuerit pphā. iij. q. viij. ar. viij
Vt̄z de⁹ specialr inhabitat spūale tēplū. id est aiam iusti. j. q. xluij. ar. iij.

Feria quarta querit

Vt̄z qcunḡ pdicit de⁹ q̄ euentant. j. q. ix. ar. vij. j. di. xlviij. z xlviij.

Feria quinta querit

Vt̄z veri discipuli ch̄i p grām ei⁹ libet renk a seruitute pcti. xij. q. cix. ar. vij.
Vt̄z pctm mortale sp̄ hoiem puet diuina filiatiōe. iij. q. lxxij. ar. iij.

Feria sexta querit

Vtrū angelus possit moueri localr. j. q. xluij. ar. j.

Vt̄z motus angeli in assūpto corpe sic vi vita. j. q. liij. ar. iij. q. di. viij. ar. iij.

Sabbato querit

Vt̄z corpus glōsū videri possit ab oculō nō glōsio. iij. di. xl. q. vij.

Vt̄z lux trāfiguratiōis ch̄i esset a corpore vel ab ania. iij. q. xlvi. ar. iij.

Dñica secūda in q̄dragesima
Questio. xxv.

Veritut̄ Vtrū diabo

lus obisdes hoiem semp eq̄liter
ēū affligat: vt̄ magis vno tpe q̄
alio: Rñdeo: dico Prio q̄ diabolus q̄ ad
vires rōnales. i. intellectu z voluntate: non
pōt aliq̄ tpe vexare magis vel min⁹ vt̄ tan
tū: nisi exteri⁹ pponēdo. qz in has vires nō
pōt imp̄mēre: cū nō possit formā imp̄me
re nissi q̄ corp⁹ naturale: quod in sp̄m age
re nō potest. Posset tñ absolute augete int
̄issam. i. lumē naturale intellect⁹: qd̄ poss̄
ser suo lumē 2fortare. sed hoc non potest
sine supposito a se intento: q̄ est hois dece
prio. qz nullus pōt opari i sc̄iter qd̄ sue int
entiōi repugnat. Dico sc̄bo q̄ diabolus
pōt hoiez q̄ ad corp⁹ z vites naturales ac
sensitivas aie affligere magis vno tpe q̄
in alio. Nā q̄cūz agit p̄ corpus naturale
tanq̄ p̄ instrumentū: pōt aliqui magis: aliū
q̄n min⁹ efficaciter opari: fm q̄ passū mag
is vel min⁹ disponit: qz de tali corp⁹ pōt

De questionibus super euāge.

supponit dispositionē in passuro. Sed via sit potentia p̄dere: nec mutare voluntates. bolus est h̄mōi. q̄ nō p̄t aliqua formam. Nec secundū: qz cū inferiora corpora subij̄/ simp̄mere nisi p̄ motū localem: vt dī s. Tho mas. i. q. xcij. ar. ij. q. cxiiij. ar. iiiij. ad secun/ dū. q̄ mot̄ nō est nisi corporis naturalis. Dī co tertio q̄ hoc facit q̄nq̄ de facto. quod patet Prio: qz dī Dat. viij. q̄ dēmō ad p̄ceptū ch̄ri exclamāt: et multū. s. p̄lē soli/ tū discep̄p̄s hoīem exīt ab hoīe: et fact̄ ē sicut mortuus. Ex scđo: qz s. Tho. dī. j. q. cxv. ar. v. ad p̄mū sic. Demones magi/ vexant lunaticos in augmento lune. ppter duo. Primo qdē fm Hiero. et Lbryk. vt infamē dei creaturā. s. lunā. Scđo: quia cū nō possint op̄rā nisi mediariib⁹ natura lib⁹ p̄tuitib⁹: vt s. dicū estrin suis opib⁹ cōsiderant corpora aptitudines ad effect⁹ intentos. Manifestū est aut q̄ cereb⁹ est h̄uidissimū oīm partū corporis: vt dī Ant sto. Et ideo magi/ subij̄c̄t opatiōi lune q̄ ex sua p̄rietate h̄z mouere hoīe. Et q̄a in cerebro p̄ficiunt v̄tes aniales: fm cer/ ta augmēta lune p̄turbāt hoīs phāstā: qn̄ ad hoc p̄siderant cereb⁹ esse dispositū. Hec ille. Dico q̄to q̄ de hoc rōnabilis ac misericorditer p̄mittit. qd̄ patz p̄ dictū s. Tho. ij. q. xlivij. ar. j. ad q̄rtū: dicēt. Chri/ stus docere et miracula facere venerat p̄p̄ boīm utilitatē: p̄ncipalē qntū ad aie salu/ tē. Et ideo demones q̄s evīciebat ab hoī/ minib⁹ pm̄lit yl̄ in corpe yl̄ in reb⁹ isferre nocumētū: p̄p̄ salutē aie: ad boīm. s. istru/ ctionē. sicut Dat. viij. pm̄lit intrare por/ cos. qd̄ fm Lbryk. sup Dat. fecit nō q̄s a demonib⁹ p̄ficiunt. led Primo vt doce/ ret magnitudinē nocumēti demonū q̄ bo/ minib⁹ insidiant. et Scđo vt oēs intell̄/ gant q̄ ne aduersus porcos auderēt ali/ qd̄ facere nisi ip̄e cōsensisset. et Tertio vt ostēderet q̄ grauiorā in hoīes illos exer/ cuissent: nīlī mīsc̄dia diuīa fūlēnt adiutū. Et p̄p̄ easdē cās pm̄lit eū q̄ a demonib⁹ liberabāt: ad horā graui⁹ affligīa: q̄ tū af/ flictione eū p̄tinuo liberavit. Hec ille.

Sed h̄. Nā si p̄t magi/ nocere vno tpe/ q̄ alio: est yl̄ ex pte sua: yl̄ ex pte patiētū. Nō p̄mū. qz sp̄ ip̄i h̄nē voluntatē nocēdi et p̄tatem eq̄ intensam: alioq̄ si intendi yl̄ remitti posset: eorū yelle aut posse etiam posset corrūpi: quod est falsum: cū nō posy

Nec secundū: qz cū inferiora corpora subij̄/ cianē eoꝝ voluntati ad nutū: sp̄ p̄nt actiua applicare passūis. Nec valet dicere q̄ pas/ siua nō sūt sp̄ eq̄ disposita. qz p̄nt applicat̄ re ad nutū ea q̄ disponūt. Sol. Dico h̄ eē ex pte patientiū. Et h̄z q̄ ad motū localēm obedientiā eis inferiora corpora ad nutū: cū hoc intellegit nisi impeditant ab alio spiri/ tu: putq̄ a supiore angelo q̄ inferiorēz non solū p̄t impedire ne moneat: sed etiā eū p̄t ligare. vel etiā ab ipsa ania forte. qz h̄z ipsa ordine nature sit inferior demoneſtū exq̄ humanū corp̄ ē eīcē anie p̄positiona/ ri: forte q̄ ip̄a ania qn̄ bñ corpori dñi: alioq̄ liter impedit motū demonis. Quicqd ac sit de h̄: certū est q̄ ipsa passiua nō sūt eq̄ liter disposita. Et h̄z possint ad libitū ap/ plicare corpora q̄ disponunt passiua: tū cor/ pora ip̄a dispositua nō p̄t ad libitū de/ monū etiā applicata disponere. qz eis re/ sistit naturalis virt̄ qn̄ ania corpori bñ do/ minat. Et forte ista est causa q̄ abhorret diabolus rūca in ore obſessi: qz s. ip̄a dispo/ nit ad p̄tariū q̄s faciūt dispositua natu/ ralia qd̄ ut instrumēt v̄tis demon.

Querit etiā potest: vt p̄ hoīem peccan/ te mortalē demō inhabiter p̄ effectū ma/ licie fm essentiam. Vide. iiij. cōtra Cap. xvij. et. ij. qdl. q. ij. ar. ij. Et vt p̄ demo/ nes vexent filiam cbananę. s. aīam geni/ tā ab ecclia in purgatoriō. Vide. iiij. dist. xxj. q. j. ar. j. q̄stūcula. v.

Feria secunda q̄rit
Uly p̄ncipiū rex sit vnum vel plura. q. liij. ar. j. q. di. j.
Uly uide tenerent̄ credere ch̄z visibil/ lia miracula nō faciēti. qdl. q. ar. vi.

Feria tertia q̄rit
Uly magi/ in theologia tractās q̄stīōes curiosas peccet mortalē. Henric⁹ qdl. q. q. evj.
Uly magi/ docēs in mortali peccet mor/ taliter. s. Tho. ij. qdl. ar. ix.

Feria quarta querit
Quid sit sedere ad dexterā dei. ij. q. lvij. ar. j. iiij. di. xxij. q. ij.
Uly ch̄z a gentib⁹ debuerit pati. q. q. lxvj. ar. iiij.

o s

Tractatus

III

Feria. v. q̄ris sicut dñica pri/
ma post festū Trini.

Feria sexta q̄ritur
Utrꝫ angeli sepiant hoies p̄ custodiam. j
q. cxix. h. di. xj.

Utrꝫ mali quos de^o dicit male p̄turos:
sem̄ male peant u. u. q. clxxi. ar. vi.

Sabbato q̄ris
Utrꝫ deus oculo misericordie videlicet p̄cōrēz
statim post tritōne ante q̄s confiteat.
iiij. di. xvij. ar. x.

Utrꝫ p̄cōrēz q̄s resurgat i grā eq̄li v̄l matō
ri. iiij. q. lxxxvij. z. iiij. di. lxxxi. q. i. ar. iiiij

Dñica. iiij. in q̄dragesima Questio xxvi.

Veritutur ut̄ sit vera cō

sequentia vel condicionalis seu
argumentū q̄ ut̄ ch̄is dicens:

Si i digito dei ejcio demonia: p̄fecto ve/
nit in vos regnū dei i. regnum messie vel
ch̄i in lege p̄missi. Nōdeo p̄cōdubio q̄
sic. Et est argumentuz efficacissimū: cū eo
sūma veritas z summa sapia ueritatis. Ratio
aut̄ p̄tari; et̄ est duplex. Pro q̄ p̄ma sci
endu est Primo: q̄ ch̄is demones expel/
lebat nō solū a corpe: sed etiā ab anima: q̄d
p̄babat sc̄a couersatio eo p̄ q̄s liberabat.

Sciēdū est sc̄a q̄ oportet quēlibet bo/
minē esse sub regno dei vel diaboli: et non
pot̄ sub utroq̄ sūl ec̄. Est āt regnū verū
q̄ p̄ncipalz sup̄ aniam: itaq̄ ad regnū dei
pertinet q̄ est in grā/etiālī fīm corp̄ sit ob/
sessus a demone. et ad regnū diaboli pert/
inet q̄ est in p̄ctō: q̄ntūcūq̄ sit corpe mūd̄
ac sūl. Lz aut̄ diabolus superior poss̄ de/
monē a corpe huāne depellere: nō tamē
a voluntate. q̄ solus de^o i ea opaf. bīn s.
Thō. Itē q̄ libet diabolus int̄cedit auer/
sionē huāne voluntat̄ a deo. Nullus ḡ pot̄
liberare hoīem a regno diaboli: nīsī deus
Tunc p̄bo cōdicionale ch̄is. Primo ratōe
logicali. Nā ex opposito cōseq̄ntis infer^r
oppositū ant̄cedens sic. Nō pertinet in vos
regnū dei. i. ego nō sum messias. ḡ nō ejci/
cio demones i digito dei. i. p̄tare p̄missam
et̄ a corpe z anima: a q̄ nullus pot̄ expellere nīsī
q̄ est deus. Prieterea oppositū cōseq̄ntis

repugnat ant̄cedenti. Non em̄ stant simili;
non venit regnū dei: z ego ejcio demones

eo modo. i. quo ejcio. i. a corpe z anima. q̄a
isto modo nullus ejcit nisi deus: et nūl^d
deus est hō nīsī messias. Et secūdo ratōe
theologicali. Nam q̄ntūcūq̄ vez signū aliū
q̄d significat adesse: ip̄m significatiū adest.

Sed si ch̄is in digito dei ejciebat demo/
nes modo p̄dicto: signū Dñess significat
illū adesse. quod patet. Nam dominatio
p̄dicta potestat̄ diabolica ab hominū
aniab signū erat aduentus regni dei siue
messie: bīn illō H̄ueri. xlviij. Oriēt stella: q̄
sc̄ magos ad ch̄im p̄duxit z ch̄im signifi/
cabant lucē mūdi: ex iacob. nō q̄ ip̄a stella
descēderit a iacob vel surrexerit ab occidē
te ubi iacebat regio iacob. i. iudea. sed da
ex iacob ortū est significatiū q̄ stellā. i. ch̄i
titus. vel q̄ ip̄a stella apparuit orientib⁹ a
pre iudee: z versus iudeam moueref. Et
surget virga de israel. i. christus: q̄ dicit̄ ē
virga que est instrumentū p̄cessiōis z suf/
fragium sustētationis. quia deus p̄ ch̄is
stum atriuū diaboluz z sustentauit fide/
les. Et p̄cutit duces moab. i. demōes p̄
cipes idolatrāz. Igit̄ sūc aderat signat̄
ū. Sed tñ sciēdū est q̄ cum duplex ess̄
diaboli sup̄ hoies potestas. Perinendi. in
inferno. et Impugnādi. Prima p̄ ch̄is
stum est sublata totaliter quo ad sufficiē/
tiām z efficaciam: nīsī q̄ ad morientes in
mortali: respectu q̄z est sublata solū suffi/
ciēter: non efficaciter. Sed sc̄a est solū
debilitata: dum ch̄is illū vicit z hoīo cō/
tulit auxilia vincendi multa v̄ sacramen/
ta: z grām abundantiorē: z hmōi. Sed
contra p̄missa. Nā filij iudeo q̄cūq̄ sine
illi p̄tute dei ejciebant demones: et ramē
ex illorum electione non sequit̄ adesse regnū
ch̄i. similiter nec ex electione exorti
z Salomonis. Ergo nec hoc sequit̄ ex
ch̄i electione. So. Nō est simile de exorti
stis salomonis: p̄p̄l duo. Primo: q̄ expel/
lebant demones solū a corpib⁹. Secundo
q̄ nō expellebāt eos p̄p̄ia p̄tute. Et sic d
alijs q̄buscūq̄: vel utrāq̄: vel altera ratōe
p̄dicta. Secūdo. Nam christ⁹ mā/
iora fecit q̄ expellere demones: et ramē
ex illis nō intulit aduenisse regnū dei. er
go nec ex istis hoc debet inferre. So. P̄t.